

Anvisning om tillsynen över förordningen om konsumtionsmjölk

Livsmedelsverket
29.3.2004

INNEHÅLL

1. INTRODUKTION	3
2. FÖRORDNINGEN OM KONSUMTIONSMJÖLK	3
2.1 Mjölkkvaliteter	3
2.2 Ändringar som förordningen om konsumtionsmjölk tillåter	4
Ändringar i fetthalten	4
Tillsättning av mineralämnen och vitaminer	4
Ändringar i proteinhalten	4
Ändringar i laktoshalten	4
3. TILLSYN	5
3.1 Egenkontroll i anläggningar i mjölkbranschen	5
3.2 Myndighetstillsyn	5
3.3. Kriterier i förordningen om konsumtionsmjölk	6
Fetthalt	6
Fryspunkt	6
Vikt	7
Proteinhalt	7
3.4 Övriga kriterier	8
Tillsatta näringsämnen	8
Påskrifter på förpackningarna och anmälan om dietiska produkter	8
4. ÖVRIGA FÖRFATTNINGAR SOM GÄLLER MJÖLK	8
4.1 Författningar om hygien	8
4.2 Skydd av beteckningen mjölk	9
5. TVÅNGSMEDEL OCH BESTÄMMELSER OM STRAFF	9

BILAGA 1:

- Rådets förordning (EG) nr 2597/1997 och ändringen av den genom nr 1602/1999 ("förordningen om konsumtionsmjölk")

ANNAN LAGSTIFVNING:

<http://www.finlex.fi>

- Kommissionens förordning (EG) nr 2306/2003 ("förordningen om ettans mjölk")
- Jord- och skogsbruksministeriets beslut 13/1998 ("om övervakningen av mjölkprodukter i vätskeform")
- Kommissionens förordning (EG) nr 2707/2000 ("förordningen om skolmjölk")
- Handels- och industriministeriets förordning om dietiska produkter 662/2000

1. INTRODUKTION

Syftet med denna tillsynshandledning är att ge anvisningar om hur tillsynen över bestämmelserna i förordningen om konsumtionsmjölk¹ går till vid egenkontroll och myndighetstillsyn. I förordningen om konsumtionsmjölk definieras olika mjölk kvaliteter som hålls till salu, samt anges krav på sammansättningen hos mjölk som är avsedd direkt för konsumtion och som släpps ut i handeln från en anläggning i mjölkbranschen. I förordningen definieras dessutom krav på saluhållandet av sådan mjölk och skyldigheter att övervaka konsumtionsmjölkens egenskaper anges. Utöver de mjölk kvaliteter som nämns i förordningen har Finland fram till 30.4.2009 lov att tillverka och sälja fettsnål mjölk som innehåller 1 % fett.

Med förordningen vill man förenhetliga sammansättningen på mjölk som saluhålls inom Europeiska unionen och skydda konsumenten mot mjölk förfalskningar. Syftet med förordningen om konsumtionsmjölk är att hindra sådan bearbetning av mjölk som strider mot bestämmelserna och säkra att mjölken innehåller föreskrivna mängder fett och protein. Man vill framförallt hindra tillsättning av vatten och standardisering av protein. Användning av beteckningen mjölk har begränsats till endast sådan mjölk som nämns i förordningen och mjölk som saluhålls med undantagstillstånd.

I denna anvisning har också tagits med tillsynen av vissa med stöd av livsmedelslagen givna stadganden gällande konsumtionsmjölk. Utöver dessa stadganden och förordningen om konsumtionsmjölk omfattas mjölk som är avsedd för konsumtion också av bestämmelserna som meddelats med stöd av mjölkhygienförordningen².

2. FÖRORDNINGEN OM KONSUMTIONSMJÖLK

Europeiska unionens råd har 18.12.1997 antagit en förordning om ytterligare bestämmelser för den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter med avseende på konsumtionsmjölk (EG) nr 2597/1997 (nedan *förordningen om konsumtionsmjölk*) och 19.7.1999 en förordning om ändring av ovan nämnda förordning (1602/1999) (bilaga 1). Förordningen om konsumtionsmjölk trädde i kraft 1.1.1998, bestämmelserna i artikel 4 har tillämpats från och med 1.1.1999.

2.1 Mjölk kvaliteter

Förordningen om konsumtionsmjölk gäller mjölk som är avsedd som livsmedel och som skall levereras som sådan till konsumenten. Mjölken indelas i fyra mjölk kvaliteter:

- a) rå mjölk: mjölk som har uppvärmts till högst 40 °C och som inte genomgått annan behandling som har en likvärdig effekt
- b) helmjölk: värmebehandlad mjölk som vad gäller fetthalt uppfyller ett av följande krav
 - standardiserad helmjölk: fetthalt minst 3,50 % (m/m) eller
 - mjölk med naturlig fetthalt: fetthalten har inte ändrats sedan mjölkkningsstadiet, fetthalten får inte understiga 3,50 % (m/m)
- c) lättmjölk: värmebehandlad mjölk, fetthalt 1,50 % -1,80 % (m/m)
- d) fettfrimjölk: värmebehandlad, fetthalt högst 0,50 % (m/m)

¹ Rådets förordning (EG) nr 2597/97 om ytterligare bestämmelser för den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter med avseende på konsumtionsmjölk, bilaga 1.

² JSM:s förordning nr 31/VLA/2001 om hygienkrav på tillverkning av mjölk och mjölk baserade produkter (mjölkhygienförordningen).

Förordningen om konsumtionsmjölk upptar ingen definition på fettsnål mjölk som innehåller 1 % fett. Finland har dock rätt (åtminstone till 30.4.2009) att tillverka mjölk som avviker från fetthaltsgränserna som nämnts i förordningen³. Inom EU får sådan mjölk saluföras endast i Finland. Mjölken i fråga får dock exporteras till tredje land.

Förordningen om konsumtionsmjölk gäller lika väl naturenligt producerad dvs. s.k. ekomjölk.

2.2 Ändringar som förordningen om konsumtionsmjölk tillåter

Ändringar i fetthalten

Mjölakens naturliga fetthalt får regleras så att den motsvarar definitionerna ovan genom att man lägger till eller tar bort grädde eller lägger till helmjölk, lättmjölk eller fettfrimjölk.

Tillsättning av mineralämnen och vitaminer

Tillsättning av mineralämnen och vitaminer i livsmedel kräver tillstånd i Finland. Livsmedelverket beslutar om enskilda produkter och vitaminer eller mineralämnen med stöd av förordningen om berikning⁴ och bestämmer om eventuella påskrifter som förpackningen skall förses med. Enligt förordningen är grunden för att tillstånd skall beviljas att tillsättningen kan anses nyttig med tanke på befolkningens eller åtminstone användargruppens hälso- eller näringsstillstånd. Livsmedelverket har tillåtit också annan berikning, om produkterna är lagligt marknaden i övriga EU-länder (principen Cassis de Dijon).

Handels- och industriministeriet har meddelat en allmän berikningsförordning⁵ för vissa vitaminer och mineralämnen såsom kalcium och vitamin D. De produkterna, i vilka dessa vitaminer och mineralämnen får tillsättas, nämns i förordningen. Förordningen, som givits en motion av statens näringsdelegation, trädde i kraft 1.12.2002. I förordningen ges ett allmänt tillstånd att tillsätta D-vitamin i mjölk och mjölkprodukter för att förbättra det låga intaget av D-vitamin i befolkningen.

Ändringar i proteinhalten

Det är inte tillåtet att stabilisera proteinhalten i konsumtionsmjölk genom att ta bort protein ur mjölken, men den som förpackar mjölken kan däremot välja mjölkråvara som naturligt innehåller mindre mängder protein för tillverkning av konsumtionsmjölk. Det är också tillåtet att tillsätta mjölkproteiner i mjölken. Enligt förordningen skall proteinhalten i mjölk som berikats med protein vara minst 3,8 % (m/m).

Ändringar i laktoshalten

Det är tillåtet att sänka mjölakens laktoshalt genom att hydrolysera laktos till glukos och galaktos. Mängden laktos i mjölken får inte minskas på något annat sätt. Sålunda får mjölk, från vilken laktos tagits bort till exempel på kromatografisk väg inte kallas mjölk utan mjölkdryck.

³ Kommissionens förordning (EG) nr 2306/2003 om ändring av förordning (EG) nr 280/98 om undantag från vissa bestämmelser i rådets förordning (EG) nr 2597/97 om fastställande av kompletterande allmänna regler för den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter avseende mjölk för konsumtion som produceras i Finland och Sverige.

⁴ Förordning om tillsättning av vitaminer och vissa andra ämnen i livsmedel 281/1972.

⁵ HIM:s förordning om tillsättning av vitaminer och vissa andra ämnen i livsmedel 917/2002.

3. TILLSYN

Syftet med kraven i artikel 4 i förordningen om konsumtionsmjölk är att hindra att mjölkens sammansättning ändras i strid med konsumentens intressen. En sådan ändring av sammansättningen är till exempel att tillsätta vatten eller kärnmjolk i mjölken i avsikt att späda ut den. Konsumtionsmjölk skall fylla kraven gällande fryspunkt och fett- och proteinhalt i förordningen om konsumtionsmjölk.

3.1 Egenkontroll i anläggningar i mjölkbranschen

Enligt hygienlagen⁶ skall en anläggning på egen bekostnad utarbeta och tillämpa ett av tillsynsmyndigheten godkänt kontrollsystem (egenkontroll). Enligt bilagan 1 till mjölkhygienförordningen, kapitel 3, skall kvaliteten hos mjölk och mjölkbaserade produkter som lämnar produktionsanläggningen säkras med hjälp av ett provtagnings- och undersökningsprogram som en del av stödsystemet för egenkontrollen. Med stöd av Livsmedelslagen 361/1995 är näringsidkaren skyldig att utföra egenkontroll i punkter som är kritiska med tanke på livsmedelsbestämmelserna. Egenkontrollen skall också omfatta efterföljning av tillsynskraven i förordningen om konsumtionsmjölk. Anläggningarna skall så, utöver mjölkens hygieniska kvalitet, säkra, att mjölk som är avsedd för konsumtion fyller kraven med avseende på fett, protein, tillsatta näringsämnen, vikt och fryspunkt.

Egenkontroll enligt hygien- och livsmedelslagen förutsätter kännedom om bestämmelserna och identifiering av kritiska punkter med tanke på tillsynen över dem, arrangering och dokumentering av uppföljningen och beredskap på åtgärder om eventuella problem uppstår.

Vid egenkontroll enligt förordningen om konsumtionsmjölk skall näringsidkaren arrangera tillsyn enligt artikel 4 (se punkt 3.3). Vid bedömning av egenkontrollen enligt förordningen om konsumtionsmjölk bygger inspektions-, provtagnings- och undersökningsfrekvensen på risken att åtgärdsgränserna överskrids. Kontrollen ökas till följd av klagomål och resultat som strider mot bestämmelserna och minskas, om åtgärdsgränserna inte överskrids.

Anläggningen skall se till, att anordningar, med vilka egenkontrollen görs, hålls i funktions-skick och regelbundet kalibreras i avsikt att undvika felaktiga resultat. Den lokala tillsynsmyndigheten skall inspektera egenkontrollen som näringsidkaren utför enligt livsmedelslagen, och till den inspektionen hör också att kalibreringen kontrolleras.

3.2 Myndighetstillsyn

Enligt jord- och skogsbruksministeriets beslut om övervakning enligt förordningen om konsumtionsmjölk⁷ svarar kommunerna för tillsynen över att förordningen om konsumtionsmjölk tillämpas inom deras område. Beslutet ger länsstyrelserna fullmakt att leda tillsynen i länen. Livsmedelsverket leder tillsynen på riksnivå.

Kommunerna har som uppgift att övervaka att egenkontrollen som görs med stöd av livsmedelslagen och hygienlagen fungerar och är tillräcklig. Kommunen skall regelbundet inspektera anläggningarna som man övervakar och kontrollera att deras egenkontrollsystem fungerar. Vid behov kan kommunen kräva att egenkontrollen effektiveras. Om egenkontrollen enligt livsmedelslagen, som även inkluderar tillsyn över förordningen om konsumtionsmjölk, inte är tillräcklig enligt kommunen, skall kommunen uppmana näringsidkaren att effektivera egen-

⁶ Lag om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel 1195/1996.

⁷ JSM:s beslut om övervakning som avses i rådets förordning om krav på mjölkprodukter i vätskeform 13/1998.

kontrollen eller också kan kommunen själv ta prover och fakturera näringsidkaren med stöd av 24 § livsmedelslagen. Om provtagningarna och undersökningarna som näringsidkaren inkluderat i egenkontrollen är tillräckliga och behöriga och inga brister förekommit i anläggningens verksamhet, behöver myndigheten inte utföra provtagning och undersökning i större utsträckning än i form av stickprov. Tillsynen över egenkontrollen skall dock fortsätta.

Näringsidkaren bekostar proverna som tagits och undersökningarna som utförts i avsikt att övervaka egenkontrollen för konsumtionsmjölk enligt 24 § livsmedelslagen. Ett undantag från detta är fryspunkten, som övervakas med stöd av hygienlagen. För kostnaderna för övervakningen av egentillsynen av fryspunkten svarar myndigheten.

3.3. Kriterier i förordningen om konsumtionsmjölk

Fetthalt

Fetthalten i tillverkad konsumtionsmjölk skall följa fettgränserna för mjölk kvaliteterna, som uppräknats i punkt 2.1. Fetthaltsgränserna är ovillkorliga, inte genomsnittliga halter. Det innebär att de givna värdena inte får överskridas eller underskridas. Förordningen om skolmjölk⁸ förutsätter bland annat att givna fetthalter följs. Vid bedömning av resultatens riktighet kan dock mätningsmetodens osäkerhet beaktas.

Egenkontroll av fetthalten i konsumtionsmjölk skall utföras skilt för varje parti. Det gäller också anläggningar som använder sig av apparatur i kontinuerlig drift.

Fryspunkt

Konsumtionsmjölkens fryspunkt skall enligt förordningen om konsumtionsmjölk ligga nära den genomsnittliga fryspunkten som konstaterats hos obehandlad mjölk i mjölkens ursprungliga uppsamlingsområde.

Mjölproverna, som konsumtionsmjölkens fryspunkt jämförs med, kan tas antingen ur råvaromjolk, av rå mjölk i uppsamlingspartiet eller i silo beroende på vad som bäst lämpar sig för varje enskild anläggning. Tillsynen görs i början tämligen ofta, senare kan tillsynen göras mera sällan utgående från en riskbedömning, dock minst två gånger om året.

Också mjölkhygienförordningen upptar bestämmelser om fryspunkten (bilaga 2, kapitel 1, punkt 77). Enligt förordningen skall fryspunkten hos rå mjölk som överläts från en produktionsenhet undersökas genom stickprov minst en gång om året i avsikt att konstatera vattentillsatser. Också av uppsamlingspartier av rå mjölk som anländer till anläggningen skall tas prover i avsikt att säkra, att vatten inte kommit in i mjölken under uppsamlingen. Undersökningsfrekvensen gällande fryspunkten hos uppsamlings partier av rå mjölk skall definieras i planen för egenkontroll. Med stöd av mjölkhygienförordningen skall också fryspunkten hos konsumtionsmjölk som lämnar anläggningen regelbundet undersökas som en del av egenkontrollen i avsikt att konstatera vattentillsatser (bilaga 2, kapitel 3, punkt 92). Även om också förordningen om konsumtionsmjölk upptar bestämmelser om fryspunkten hos konsumtionsmjölk, följs hygienlagen vid kontroll av fryspunkten (bl.a. med avseende på egenkontrollen, tillsynen över egenkontrollen och provtagningen).

⁸ Kommissionens förordning (EG) nr 2707/2000 av den 11 december 2000 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1255/1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter till skolelever.

I mjölkhygienförordningen anses den normala fryspunkten hos komjölk vara $-0,520\text{ }^{\circ}\text{C}$. Fryspunkten varierar dock något beroende till exempel på kons ras, utfodringen och laktationsperioden. I vissa anläggningar i mjölkbranschen anses fryspunktens åtgärdsgräns hos producentmjölk vara $-0,512\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Som en följd av olika processer, framförallt värmebehandlingar, förändras mjölkens fryspunkt något i jämförelse med fryspunkten hos rå mjölk. Processernas inverkan på konsumtionsmjölkens fryspunkt skall beaktas då man jämför fryspunkterna hos konsumtionsmjölk och rå mjölk med varandra. Som exempel kan nämnas att den normala skillnaden mellan fryspunkten hos pastöriserad konsumtionsmjölk och ett mjölkprov som tagits ur ett uppsamlingsparti eller en silo kan anses vara $+0,005\text{ }^{\circ}\text{C}$ och i jämförelse med fryspunkten hos ett prov som tagits ur mjölken på produktionsenheten $+0,006\text{ }^{\circ}\text{C}$. Indirekt kan fryspunkten hos UHT-behandlad konsumtionsmjölk på motsvarande sätt avvika med $+0,006\text{ }^{\circ}\text{C}$ och $+0,007\text{ }^{\circ}\text{C}$. Vid bedömning av resultatens riktighet beaktas också mätningens metodens osäkerhet.

Även hydrolysering av laktos påverkar konsumtionsmjölkens fryspunkt. I tillsynen över hydrolyserad mjölk är det omöjligt att följa kravet i förordningen gällande fryspunkten, eftersom en hydrolysering av laktosen klart sänker mjölkens fryspunkt i jämförelse med fryspunkten hos obehandlad mjölk.

Vikt

Konsumtionsmjölk med en fetthalt på $3,5\text{ }\%$ (m/m) och en temperatur på $20\text{ }^{\circ}\text{C}$ skall ha en vikt på minst 1028 g/l eller motsvarande vikt per liter, om mjölkens fetthalt eller temperatur avviker från de ovan nämnda. Syftet med kontrollen av vikten är att försäkra sig om att förpackningen innehåller rätt mängd.

Det är att rekommendera att konsumtionsmjölkens vikt kontinuerligt kontrolleras på förpackningslinjen. Resultaten av kontrollen skall dokumenteras.

Proteinhalt

Konsumtionsmjölk med en fetthalt på $2,5\text{ }\%$ (m/m) skall innehålla minst $2,9\text{ }\%$ (m/m) proteiner. Procentandelen proteiner är beroende av mängderna övriga beståndsdelar i mjölken och en ändring av fetthalten påverkar således andelen proteiner. Proteinhalten i fettfri ($0-0,5\text{ }\%$) konsumtionsmjölk till exempel skall enligt förordningen vara minst $3,0\text{ }\%$. Vissa processer såsom baktofugering och mikrofiltrering påverkar likaså mjölkens proteinhalt så, att de sänker den något. Dessa faktorer skall beaktas då man jämför proteinhalten hos mjölk som behandlats på ovan nämnda sätt med proteinhalten i rå mjölk.

Proteinhalten hos konsumtionsmjölk skall övervakas tillräckligt i egenkontrollen. Proteinhalten skall bestämmas av varje mjölk kvalitet minst fyra gånger om året.

Proteinhalten hos den färdiga produkten jämförs med proteinhalten hos rå mjölk från enskilda producenter, rå mjölk i ett uppsamlingsparti eller obehandlad mjölk i en silo. Det här är en metod, vid sidan om uppföljningen av fryspunkten, att övervaka att proteinstabilisering inte äger rum.

3.4 Övriga kriterier

Tillsatta näringsämnen

Kontroll av vitamin- och mineralämnestillsättningar ingår likaså i anläggningens egenkontroll. Anläggningen skall övervaka att mängden vitaminer och mineralämnen som tillsatts i produkterna motsvarar den mängd som anges på förpackningen. Analyser görs tillräckligt ofta då tillsättningar inleds och senare, om inga problem förekommer, minst en gång om året.

Påskrifter på förpackningarna och anmälan om dietiska produkter

På påskrifterna på förpackningar för konsumtionsmjölk tillämpas förordningen om påskrifter på förpackningar⁹ och mjölkhygienförordningen.

Påskrifterna på förpackningarna är

- livsmedlets namn,
- värmebehandling,
- förteckning över beståndsdelar,
- mängden innehåll,
- för värmebehandlad konsumtionsmjölk bäst före datering (för förpackad rå mjölk sista förbrukningsdag),
- namnet, firman eller bifirman och adressen i fråga om tillverkaren, förpackaren eller försäljaren i Finland,
- ursprungsland eller ursprungsregion, ifall ett utelämnande kan vilseleda köparen i fråga om livsmedlets ursprung,
- hälsomärke,
- livsmedelspartiets kod,
- vid behov förvaringsanvisning, bruksanvisning och varningspåskrift

Övriga påskrifter förosakas bland annat av tillsatta vitaminer och mineralämnen, hydrolysering av laktos och näringspåståenden, som kräver deklareringsav näringsvärdet.

I handboken om deklareringsav näringsvärdet på livsmedel som Livsmedelsverket publicerat (Elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnät 12/2001) ges mer detaljerade anvisningar om hur näringsvärdet och näringspåståenden framförs. Rörande allmänna förpackningspåskrifter har en handbok sammanställs (Pakkausmerkintäopas 1/2003) Båda handböcker finns i finsk version på Livsmedelsverkets hemsidor <http://www.elintarvikevirasto.fi> .

Om en anläggning i mjölkbranschen tillverkar laktosfattig mjölk, är produkten en dietisk produkt¹⁰ och en anmälan om tillverkningen av produkten skall då lämnas till Livsmedelsverket.

4. ÖVRIGA FÖRFATTNINGAR SOM GÄLLER MJÖLK

4.1 Författningar om hygien

I jord- och skogsbruksministeriets förordning 8/VLA/2002 (hygienkrav på mjölkproduktionsenheter, träd i kraft 1.8.2002) meddelas bestämmelser om hälsokrav på djur som används för mjölkproduktion, krav som skall ställas på djurstallarnas konstruktion och funktion och krav som skall ställas på mjölkningen och hanteringen av mjölk och rå mjölk. I förordningen ingår också bestämmelser om inspektioner av produktionslokalerna och villkoren för försäljning av rå mjölk och mjölkbaserade produkter från gården direkt till kunden.

⁹ Förordning om påskrifter på livsmedelsförpackningar 794/1991.

¹⁰ HIM:s förordning om dietiska produkter 662/200.

I mjölkhygienförordningen meddelas bestämmelser om mjölk och mjölkbaserade produkter och om krav på livsmedelshygienen som skall följas vid hantering och tillverkning av sådana. I förordningen finns också bestämmelser om förfarandet vid godkännande av en anläggning som tillverkar eller hanterat ovan nämnda produkter, vilka krav som skall ställas på anläggningens konstruktion och funktion och om myndighetstillsynen och egenkontrollen.

4.2 Skydd av beteckningen mjölk

Beteckningarna under vilka mjölk och mjölkprodukter saluhålls skyddas genom EU:s förordning 1898/87¹¹. För produkter som efterliknar mjölkprodukter, såsom sojabaserade produkter, får inte användas beteckningar som är reserverade för mjölkprodukter utan de skall ges sådana beteckningar att det blir helt klart för konsumenten att det inte rör sig om en mjölkbaserad produkt. Med förordningen vill man skydda å ena sidan konsumenten mot vilseledande beteckningar och å andra sidan marknaden för mjölkprodukter mot konkurrerande produkter. Med stöd av förordningen får beteckningen mjölk användas för mjölk, vars sammansättning är oförändrad och för mjölk, vars sammansättning ändrats i enlighet med bestämmelserna i förordningen om konsumtionsmjölk.

5. TVÅNGSMEDEL OCH BESTÄMMELSER OM STRAFF

Tillsynsmyndigheten skall vidta stadgade åtgärder, om en näringsidkare inte följer bestämmelserna i förordningen om konsumtionsmjölk. På brott mot förordningen om konsumtionsmjölk tillämpas tvångsmedel och straff, om vilka bestämts i (27-38 §) livsmedelslagen.

Tillsynsmyndigheten kan muntligen uppmana eller skriftligen ålägga en näringsidkare att inom utsatt tid rätta till produkter som strider mot bestämmelserna. Myndigheten kan således av särskilda skäl tillåta överlåtelse av felaktiga produkter från en anläggning på vissa villkor. Det är möjligt, om felet är obetydligt med tanke på konsumenten.

Om konsumtionsmjölk vid inspektion eller i utförda undersökningar konstaterats strida mot bestämmelserna, skall livsmedelsmyndigheten förbjuda försäljning och utsläppande på marknaden av mjölken. Förbud skall meddelas framförallt, om den felaktiga produkten medför konsumenten uppenbar skada med tanke på hälsan eller ekonomin.

På produkter som är olämpliga som livsmedel eller som medför omedelbar hälsorisk kan av motiverade skäl även tillämpas kraftigare åtgärder, om meddelande av förbud eller ålägganden inte anses tillräckligt.

Livsmedelsverket kan vid behov besluta om tvångsmedel såsom försäljningsförbud som gäller hela landet eller flera län.

¹¹ Rådets förordning (EEG) nr 1898/1987 om skydd av beteckningar som används vid saluhållande av mjölk och mjölkprodukter.

VIKTIGT RÄTTSLIGT MEDDELANDE - Informationen på denna webbplats omfattas av en

ett meddelande om IJpph!

es da de el en fr it nl

31997R2597

Rådets förordning (EG) nr 2597/97 av den 18 december 1997 om ytterligare bestämmelser för den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter med avseende på konsumtionsmjölk
Europeiska gemenskapernas officiella tidning nr L 351 , 23/12/1997 s. 0013 0015

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 2597/97 av den 18 december 1997 om ytterligare bestämmelser för den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter med avseende på konsumtionsmjölk
 EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 42 och 43 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag (1),
 med beaktande av Europaparlamentets yttrande (2),
 med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande (3), och
 med beaktande av följande:

Rådets förordning (EEG) nr 1411/71 av den 29 juni 1971 om ytterligare bestämmelser om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter med avseende på konsumtionsmjölk (4) syftar till att genom en kvalitetsgaranti och anpassning till konsumenternas behov och önskningsar i så hög grad som möjligt utveckla marknaden för produkter som omfattas av KN-nummer 0401. Införandet av saluföringsnormer för de berörda mjölkprodukterna kommer att bidra till stabilitet på marknaden och därmed till en skälig levnadsstandard för jordbruksbefolkningen. Det ligger därför såväl i mjölkproducenternas som i konsumenternas intresse att en sådan reglering bibehålls.

För att dra nytta av den erfarenhet som har förvärvats på området och för att i förenklande och klagörande syfte bättre garantera de berördas rättsliga säkerhet är det lämpligt att göra vissa ändringar av bestämmelserna i ovan nämnda förordning och att samla dem i en ny förordning.

Konsumenterna lägger i dag en allt större vikt vid mjölkproteinets näringsaspekter och får att tillmötesgå deras önskemål är det lämpligt att se till att den naturliga proteinhalten i mjölken inte under några omständigheter minskas och att dessutom tillåta berikning av konsumtionsmjölk med proteiner från mjölk, mineralsalter eller vitaminer eller minskning av dess laktoshalt.

I artikel 15.9 i rådets direktiv 92/46/EEG av den 16 juni 1992 om fastställande av hygienregler för produktion och utsläppande på marknaden av rå mjölk, värmebehandlad mjölk och mjölkbaserade produkter (5) fastställs vissa krav på konsumtionsmjölkens sammansättning. För att uppnå enhetlighet är det önskvärt att inkludera sådana bestämmelser med de föreskrifter som rör saluföringsnormerna, och att samtidigt föreskriva vissa ändringar med beaktande av vunnit erfarenhet på området.

Rådets direktiv 79/112/EEG av den 18 december 1978 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel (6) och rådets direktiv 90/496/EEG av den 24 september 1990 om näringsvärdesdeklaration för livsmedel (7), är tillämpliga.

För att säkerställa systemets enhetlighet bör likvärdiga krav ställas på de

produkter som importeras från tredje land.
Det finns anledning att föreskriva att medlemsstaterna skall fastställa lämpliga kontroller och påföljder i händelse av överträdelse av denna förordning.
HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. 1 denna förordning fastställs, utan att det påverkar tillämpningen av de krav som rör skyddet av folkhälsan, normer för de produkter som omfattas av KN-nummer 0401 och som är avsedda att användas som livsmedel inom gemenskapen.

2.1 denna förordning avses med

- a) mjölk: mjölkavkastningen från en eller flera kor,
- b) konsumtionsmjölk: de produkter som anges i artikel 3 och som utan ytterligare bearbetning skall levereras till konsumenten,
- c) fetthalt: förhållandet i massa mellan antalet delar mjölkfett per 100 delar mjölk i den aktuella mjölken,
- d) proteinhalt: förhållandet i massa mellan antalet delar mjölkprotein per 100 delar mjölk i den aktuella mjölken, beräknat genom multiplicering av mjölkens totala kvävehalt, uttryckt i procent av massan, med 6,38.

Artikel 2

1. Endast den mjölk som uppfyller de krav som har fastställts för konsumtionsmjölk får utan bearbetning, antingen direkt eller genom restauranger, sjukhus, personalrestauranger eller andra liknande storkök, levereras eller överlåtas till den slutliga konsumenten.

2. Varubeteckningarna för dessa produkter framgår av artikel 13. De förbehålls de produkter som anges där, utan att detta påverkar deras användning i sammansatta beteckningar.

3. Medlemsstaten skall vidta åtgärder i syfte att informera konsumenten om produkternas art eller sammansättning i alla de fall då utelämnande av sådan information skulle kunna skapa förvirring hos konsumenten.

Artikel 3

1. Följande produkter skall betraktas som konsumtionsmjölk:

a) obehandlad mjölk: mjölk som har uppvärmts till högst 40°C och som inte genomgått annan behandling som har en likvärdig effekt.

b) helmjölk: värmebehandlad mjölk som vad gäller fetthalt uppfyller ett av följande krav:

- standardiserad helmjölk: mjölk med en fetthalt på minst 3,50 % (m/m).

Medlemsstaterna får emellertid meddela föreskrifter om ytterligare en kategori helmjölk med en fetthalt på minst 4,00 % (m/m).

- mjölk med naturlig fetthalt: mjölk vars fetthalt inte har ändrats sedan mjölkkningsstadiet, varken genom tillsats eller borttagande av mjölkfett eller genom uppblandning med mjölk vars naturliga fetthalt har ändrats. Fetthalten får dock inte underskrida 3,50 % (m/m).

c) mellanmjölk: värmebehandlad mjölk vars fetthalt har sänkts till lägst 1,50 % (m/m) och högst 1,80 % (m/m).

d) skummjölk ("lättmjölk/minimjmölk"): värmebehandlad mjölk vars fetthalt har sänkts till högst 0,50 % (m/m).

2. Utan att det påverkar punkt 1 b andra strecksatsen skall endast följande ändringar vara tillåtna:

a) För att iaktta de fetthalter som föreskrivs för konsumtionsmjölk får mjölkens naturliga fetthalt ändras genom borttagande eller tillsats av grädde eller genom tillsats av helmjölk, mellanmjölk eller skummjölk.

b) Berikning av mjölken med proteiner från mjölk, mineralsalter eller vitaminer.

c) Minskning av mjölkens laktoshalt genom att den omvandlas till glukos och galaktos.

De ändringar i mjölkens sammansättning som avses i punkterna b och c är endast tillåtna om de anges på produktens förpackning väl synligt, outplånligt och på ett sådant sätt att det är lätt att läsa. Det förhållandet att dessa uppgifter anges innebär inget undantag från skyldigheten att förse produkten med den näringsvärdesdeklaration som avses i direktiv 90/496/EEG. Om mjölken berikas med proteiner skall den berikade mjölken ha en proteinhalt på minst 3,8 % (m/m). Medlemsstaterna får dock begränsa eller förbjuda de förändringar av mjölkens sammansättning som avses i punkterna b och c.

Artikel 4

Konsumtionsmjölk skall uppfylla följande krav:

- a) Den skall ha en fryspunkt som närmar sig den medelfryspunkt som konstateras för obehandlad mjölk i det ursprungliga uppsamlingsområdet.
- b) Den skall ha en massa på minst 1 028 gram per liter som konstateras vid 20°C för mjölk med en fetthalt på 3,5 % (m/m), eller likvärdig vikt per liter när fråga är om mjölk med annan fetthalt.
- c) Den skall ha en proteinhalt på minst 2,9 % (m/m) som konstateras för mjölk med en fetthalt på 3,5 % (m/m), eller en likvärdig koncentration när fråga är om mjölk med en annan fetthalt.
- d) Den skall ha en halt av fettfri torrsubstans på minst 8,50 % (m/m) som konstateras för mjölk med en fetthalt på 3,5 % (m/m), eller likvärdig halt när fråga är om mjölk med annan fetthalt.

Artikel 5

De produkter som importeras till gemenskapen och som är avsedda att säljas som konsumtionsmjölk måste överensstämma med bestämmelserna i denna förordning.

Artikel 6

Bestämmelserna i direktiv 79/112/EEG skall gälla, särskilt när fråga är om nationella bestämmelser om märkning av konsumtionsmjölk.

Artikel 7

1. Medlemsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att garantera kontroll av tillämpningen av denna förordning, se till att överträdelser bestraffas samt förhindra och ingripa mot bedrägeri.

Dessa åtgärder skall, liksom eventuella ändringar i dem, meddelas kommissionen under den månad som följer på deras antagande.

2. Kommissionen skall i enlighet med det förfarande som anges i artikel 130 i rådets förordning (EEG) nr 804/68 av den 27 juni 1968 om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter (8) anta tillämpningsföreskrifter för denna förordning.

Artikel 8

Förordning (EEG) nr 1411/71 upphävs.

Hänvisningar till förordning (EEG) nr 1411/71 skall förstås som hänvisningar till den här förordningen.

Artikel 9

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1998. Bestämmelserna i artikel 14 är dock tillämpliga från och med den 1 januari 1999.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 18 december 1997.

På rådets vägnar

F. BODEN

Ordförande

(1) EGT C 267, 3.9.1997, s. 93.

(2) EGT C 339, 10.11.1997.

(3) Yttrandet avgivet den 29 oktober 1997 (ännu ej offentliggjort i EGT).

(4) EGT L 148, 3.7.1971, s. 4. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 2138/92 (EGT L 214, 30.7.1992, s. 6).

(5) EGT L 268, 14.9.1992, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 96/123/EG (EGT L 125, 23.5.1996, s. 10).

(6) EGT L 33, 8.2.1979, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 97/4/EG (EGT L 43, 14.2.1997, s. 21).

(7) EGT L 276, 6.10.1990, s. 40.

(8) EGT L 148, 28.6.1968, s. 13. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1587/96 (EGT L 206, 16.8.1996, s. 21).

Administreras av PuQI

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1602/1999

av den

19 joo 1999

om ändring av förordning (EG) nr 2597/97 om ytterligare bestämmelser för den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter med avseende på konsumtionsmjölk

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 i detta, med

beaktande av kommissionens förslag (1),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande (2), och

av följande skäl:

Enligt artikel 4 d i förordning (EG) nr 2597/97 (3) måste konsumtionsmjölk ha en halt av fettfri torrsubstans på minst 8,50 % (m/m) som konstateras för mjölk med en fetthalt på 3,5 % (m/m), eller likvärdig halt när det är fråga om mjölk med annan fetthalt. Det har visat sig att obehandlad mjölk som samlats upp i vissa medlemsstater inte har nått upp till denna halt under hela eller delar av året. Denna situation skulle kunna försvåra en regelbunden försörjning med konsumtionsmjölk i vissa regioner i gemenskapen. Med hänsyn till restriktionerna i artikel 3.2 i den nämnda förordningen om ändringar i andelen fettfri torrsubstans i mjölk och andra restriktioner i artikel 4 i den nämnda förordningen, bör ovan angivna punkt d utgå med verkan från och med den 1 januari 1999.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 4 d i förordning (EG) nr 2597/97 utgår.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Den skall tillämpas från och med den 1 januari 1999.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 19 juli 1999.

På rådets vägnar

K. HEMILÄ

Ordförande

(1) EGT C 70, 13.3.1999, s. 14.

(2) Yttrandet avgivet den 14 april 1999 (ännu ej offentliggjort i EGD. (3) EGT L 351, 23.12.1997, s. 13.